

OBSAH

Úvod

Předmět fyziky

Cíl a chronologie

Poděkování

před 13,7 miliardy let: Velký třesk
před 3 miliardami let: Černé diamanty
před 2 miliardami let: Prehistorický jaderný reaktor
30 000 př. n. l.: Atlatl
20 000 př. n. l.: Bumerang
3000 př. n. l.: Sluneční hodiny
2500 př. n. l.: Příhradový nosník
1850 př. n. l.: Klenba
1000 př. n. l.: Olmécký kompas
341 př. n. l.: Samostříl
250 př. n. l.: Baterie z Bagdádu
250 př. n. l.: Sifon
250 př. n. l.: Archimedův zákon vztahu
250 př. n. l.: Archimedův šroub
240 př. n. l.: Eratosthenovo měření rozměrů zeměkoule
230 př. n. l.: Kladka
212 př. n. l.: Archimedova zapalující zrcadla
125 př. n. l.: Strojek z Antikythery
50: Heronův reaktivní motor
50: Ozubená soukolí
78: Oheň svatého Eliáše
1132: Dělo
1150: Perpetuum mobile
1200: Katapult
1304: Vysvětlení duhy
1338: Přesýpací hodiny
1543: Heliocentrický vesmír

10	1596: <i>Mysterium cosmographicum</i>	72
10	1600: <i>De magnete</i>	74
12	1608: Dalekohled	76
16	1609: Keplerovy zákony pohybu planet	78
18	1610: Objev Saturnových prstenců	80
	1611: Keplerův šestiúhelníkový sníh	
20	1620: Triboluminiscence	82
22	1621: Snellův zákon lomu světla	86
24	1621: Polární záře	88
26	1638: Zrychlení padajících těles	90
28	1643: Tlakoměr	92
30	1644: Zákon zachování hybnosti	94
32	1660: Hookův zákon pružnosti	96
34	1660: Von Guerickeův elektrostatický generátor	98
36	1662: Boyleův zákon objemu a tlaku plynu	100
38	1665: <i>Micrographia</i>	102
40	1669: Amontonovo tření	104
42	1672: Proměřování sluneční soustavy	106
46	1672: Newtonův optický hranol	108
48	1673: Pohyb po tautochroně	110
	1687: Newtonovy zákony pohybu a gravitace	
50	1687: Newton jako inspirace	114
52	1711: Ladička	116
54	1728: Úniková rychlosť	118
56	1738: Bernoulliho zákon hydrodynamiky	120
58	1744: Leidenská láhev	122
60	1752: Franklinův drak	124
62	1761: Černá kapka	126
64	1766: Bodeův zákon vzdáleností planet	128

1777: Lichtenbergovy obrazce	130	1844: Nosný I profil	204	
1779: Galaxie Černé oko	132	1845: Kirchhoffovy zákony		
1783: Černé díry	134	elektrických obvodů	206	
1785: Coulombův zákon		1846: Objev Neptunu	208	
elektrostatiky		136	1850: Druhý zákon	
1787: Charlesův zákon plynů	138	termodynamiky	210	
1796: Nebulární hypotéza	140	1850: Kluzkost ledu	212	
1798: Cavendish váží zeměkouli	142	1851: Foucaultovo kyvadlo	214	
1800: Baterie	144	1851: Stokesův zákon vazkosti	216	
1801: Vlnová povaha světla	146	1852: Gyroskop	218	
1803: Henryho zákon rozpustnosti		1852: Stokesova fluorescence	220	
plynů	148	1857: Buys-Ballotův zákon počasí	222	
1807: Fourierova analýza	150	1859: Kinetická teorie	224	
1808: Atomová teorie	152	1861: Maxwellovy rovnice	226	
1811: Avogadrův zákon plynů	154	1864: Spektrum elektromagnetic-		
1814: Fraunhoferovy čáry	156	kých vln	228	
1814: Laplaceův démon	158	1866: Povrchové napětí	230	
1815: Brewsterova optika	160	1866: Dynamit	232	
1816: Stetoskop	162	1867: Maxwellův démon	234	
1822: Fourierův zákon vedení		1868: Objev helia	236	
tepla	164	1870: Magnusův jev	238	
1823: Olbersův paradox	166	1871: Rayleighův rozptyl	240	
1824: Skleníkový efekt	168	1873: Crookesův mlýnek	242	
1824: Carnotův stroj	170	1875: Boltzmannův vztah pro		
1825: Ampérův zákon		entropii	244	
elektromagnetismu	172	1878: Žárovka	246	
1826: Obří vlny	174	1879: Plazma	248	
1827: Ohmův zákon elektrického		1879: Hallův jev	250	
proudů	176	1880: Piezoelektrický jev	252	
1827: Brownův pohyb	178	1880: Válečné tuby	254	
1829: Grahamův zákon difuze	180	1882: Galvanometr	256	
1831: Faradayův zákon		1882: Zelený paprsek	258	
elektromagnetické indukce	182	1887: Michelsonův-Morleyův		
1834: Soliton	184	experiment	260	
1835: Gauss a magnetický		1889: Zrození kilogramu	262	
monopól	186	1889: Zrození metru	264	
1838: Hvězdná paralaxe	188	1890: Eötvösovo měření gravitace	266	
1839: Paliový článek	190	1891: Teslova cívka	268	
1840: Poiseulleův zákon proudění		1892: Termoska	270	
vazkých kapalin	192	1895: Rentgenové paprsky	272	
1840: Jouleův zákon elektrického		1895: Curieův zákon magnetismu	274	
ohřevu	194	1896: Radioaktivita	276	
1841: Výroční hodiny	196	1897: Elektron	278	
1841: Vláklová optika	198	1898: Hmotnostní spektrometr	280	
1842: Dopplerův jev	200	1900: Zákon záření černého tělesa	282	
1843: Zákon zachování energie	202	1901: Horská dráha	284	

1903: Černé světlo	286	1932: Neutron	362
1903: Ciolkovského rovnice pohybu rakety		1932: Antihmota	364
1904: Lorentzova transformace	288	1933: Temná hmota	366
1905: Speciální teorie relativity	290	1933: Neutronové hvězdy	368
1905: $E = mc^2$	292	1934: Čerenkovovo záření	370
1905: Fotoelektrický jev	294	1934: Sonoluminiscence	372
1905: Důlky na golfovém míčku	296	1935: Paradox EPR	374
1905: Třetí zákon termodynamiky	298	1935: Schrödingerova kočka	376
1906: Elektronka	300	1937: Supratekutost	378
1908: Geigerův počítac	302	1938: Jaderná magnetická rezonance	380
1909: Brzdné záření	304	1942: Jaderná energie	382
1910: Kosmické paprsky	306	1943: Chytrá plastelína	384
1911: Supravodivost	308	1945: Čínská kachna	386
1911: Atomové jádro	310	1945: Atomová bomba Little Boy	388
1911: Kármánovy víry	312	1946: Hvězdná nukleosyntéza	390
1911: Wilsonova mlžná komora	314	1947: Tranzistor	392
1912: Cefeidy proměňují vesmír	316	1947: Akustický třesk	394
1912: Braggův zákon difrakce na krystalech	318	1947: Hologram	396
1913: Bohrův atom	320	1948: Kvantová elektrodynamika	398
1913: Millikanův experiment s olejovými kapičkami	322	1948: Samonošné konstrukce	400
1915: Obecná teorie relativity	324	1948: Casimirův jev	402
1919: Teorie strun	326	1949: Cestování v čase	404
1921: Einstein jako inspirace	328	1949: Radiokarbonové datování	406
1922: Sternův-Gerlachův experiment	330	1950: Fermiho paradox	408
1923: Neonové nápisy	332	1954: Solární články	410
1923: Comptonův jev	334	1955: Šíkmá věž z knih	412
1924: De Broglieův vztah	336	1955: Pozorování jednotlivého atomu	414
1925: Pauliho vylučovací princip	338	1955: Atomové hodiny	416
1926: Schrödingerova vlnová rovnice	340	1956: Paralelní vesmíry	418
1927: Heisenbergův princip neurčitosti	342	1956: Neutrino	420
1927: Princip komplementarity	344	1956: Tokamak	422
1927: Práskání bičem	346	1958: Integrovaný obvod	424
1928: Diracova rovnice	348	1959: Odvrácená strana Měsíce	426
1928: Tunelový jev	350	1960: Dysonova sféra	428
1929: Hubbleův zákon rozpínání vesmíru	352	1960: Laser	430
1929: Cyklotron	354	1960: Mezní rychlosť	432
1931: Bílí trpaslíci a Chandrasekharova mez	356	1961: Antropický princip	434
1931: Jákobův žebřík	358	1961: Standardní model	436
	360	1962: Elektromagnetický impulz	438
		1963: Teorie chaosu	440
		1963: Kvazary	442
		1963: Lávová lampa	444
		1964: Božská částice	446
		1964: Kvarky	448

1964: Narušení CP symetrie	450	1993: Stephen Hawking ve <i>Star Treku</i>	494
1964: Bellův teorém	452	1995: Boseův-Einsteinův kondenzát	496
1965: Superpružný míček	454	1998: Temná energie	498
1965: Kosmické mikrovlnné pozadí	456	1999: Brány Randallové-Sundrumovy	500
1967: Záblesky paprsků gama	458	1999: Maximální rychlosť tornáda	502
1967: Život v počítačových simulacích	460	2007: HAARP	504
1967: Tachyony	462	2008: Nejčernější čerň	506
1967: Rázostroj	464	2009: Velký hadronový urychlovač (LHC)	508
1967: Metamateriály	466	za 36 miliard let: Velká kosmická roztržka	510
1969: Neosvětelné prostory	468	za 100 miliard let: Kosmická izolace	512
1971: Supersymetrie	470	za 100 bilionů let: Vesmír vadne	514
1980: Inflace vesmíru	472	za > 100 bilionů let: Kvantové znovuzrození	516
1981: Kvantové počítače	474		
1982: Kvazikrystaly	476		
1984: Teorie všechno	478		
1985: Buckyballs	480		
1987: Kvantová nesmrtnost	482		
1987: Samoorganizující kritičnost	484	Poznámky a doporučená literatura	519
1988: Časové červí díry	486		
1990: Hubbleův teleskop	488	Svolení k reprodukci	530
1992: Domněnka nevratnosti času	490		
1993: Kvantová teleportace	492	Rejstřík	532